

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra helyben 2— Pengő, vidékre 2-30 Pengő

Portugáliaellen is uszít Rooseveltt

A cubai miniszterelnök után, Baptista, cubai generális is nyilatkozatot tett az USA lapjaiban. O azt ajánlja, hogy az amerikaiak ne csak Spanyolországot, de Portugáliát is szállják meg. A lisszaboni újságok azt írják, hogy emögött a kijelentés mögött

Rooseveltt áll ugyanugy, mint a dél-amerikai hadviselő államok Montevideóban üléséről érkekezlete mögött, mely azt követeli, hogy a brazilai spanyol nemzeti párt működését figyeljék, mert propagandájával árthat az angolszász érdekeknek. Spanyolor-

szágról a pápa is tett tegnap nyilatkozatot. Madrid új vatikáni követét fogadta és azt mondta, hogy Spanyolországra nagy szerep vár s akkor felel meg multjának, ha hű marad a keresztény szellemhez.

Hazarendelték a londoni török követet

Ugy látszik, hogy az angolszász politika most ismét minden erejét arra összpontosítja, hogy újabb országokat sodorjon a háborúba. Törökországot is állásfoglalásra akarják kényszeríteni. Ezzel kapcsolatos, hogy Ankara jelentéstétel végett hazarendelte londoni

követét. Közlik azt is, hogy Törökország berlini követe is hazautazik. Ankarában azt mondják, hogy minden támadásnak szembenéznek. Inonü államfő tegnap a Márvány-tenger partjainak meglátogatására indult. Ez a tenger tudvalevően a Dardanellák és

Boszporusz szoros közt fekszik. Itt jelentjük, hogy a Törökországgal szomszédos Irak miniszterelnöke az este repülőgépen Kairóba érkezett. Hir szerint ott utasításokat adnak neki.

A japánok betörték Indiába

Egy ma éjjeli párizsi hír közli, hogy Burmából a japán csapatok egy helyen tegnap betörték Indiába és még az est folyamán is harcban álltak az angol csapatokkal. Ugyanez a jelentés azt is közli, hogy a burmai indiai határ alatt elhúzódó Bengali öbölben tengeri csata dúl. — E hír kapcsán a lapok megállapítják, hogy a mult napokban a japánok egyszer már betörték indiai területre, de akkor az összetűzés elől visszavonultak.

Légicsaták dúlnak a nyugati partok előtt

A tegnap délutáni német hivatalos jelentés közölte, hogy az angolok a tegnapielőtti berepülési kísérleteik során 21 bombázót elvesztettek. London maga 18 bombázójának elvesztését ismeri be. Svájcban ma reggel az az értesítés érkezik, hogy tegnap, pénteken az angolok ismét európai területek fölé akartak behatolni. Ez alkalommal két bombázójukat és egy vadászgépüket veszítették el.

Amerikában leállítottak minden magánautót

Az európai területek bombázási kísérleteinek hireivel kapcsolatban a nemzetközi sajtó arról közöl jelentést, hogy tegnap az USA 17 államának területén elrendelték a magánautóforgalom megszüntetését. Csak a legkivételesebb kocsik közlekedhetnek. Összesen ötmillió jármű leállításáról van szó. A rendelkezést a benzinhiánnyal

indokolják. A párizsi lapok azt írják, hogy ugyanilyen címen egy szép na-

pon a berépülési kísérletek is megszűnnek.

Darlan kormányt alakít Afrikában

A De Gaulle és Darlan francia tábornokok közt keletkezett viszály hullámai tovább dagadnak. Egy tegnapi jelentés szerint ennek a kérdésnek a megtárgyalása végett Churchill, angol miniszterelnök Washingtonba utazik, hogy ott Roosevelttel tárgyaljon. Darlan maga olyan nyilatkozatot tesz, melyekkel el akarja hitetni Londonnal, hogy ő mindig angolszász barát volt. Ezt az állítását De Brinon,

a francia kormány megszállt területi megbízottja azzal cáfolja, hogy Darlan, mint veretlen tengerész annakidején még azt is felajánlotta, hogy a francia flottával német hajókaravánokat kísér. A párizsi lapok Darlanról még azt jelentik, hogy felhatalmazást kapott Roosevelttől egy francia ellenkormány megalakítására. Ez a megbízás volna az oka annak, hogy Churchill Washingtonba készül.

Róma mondja:

A tengeren döl el a küzdelmek sorsa

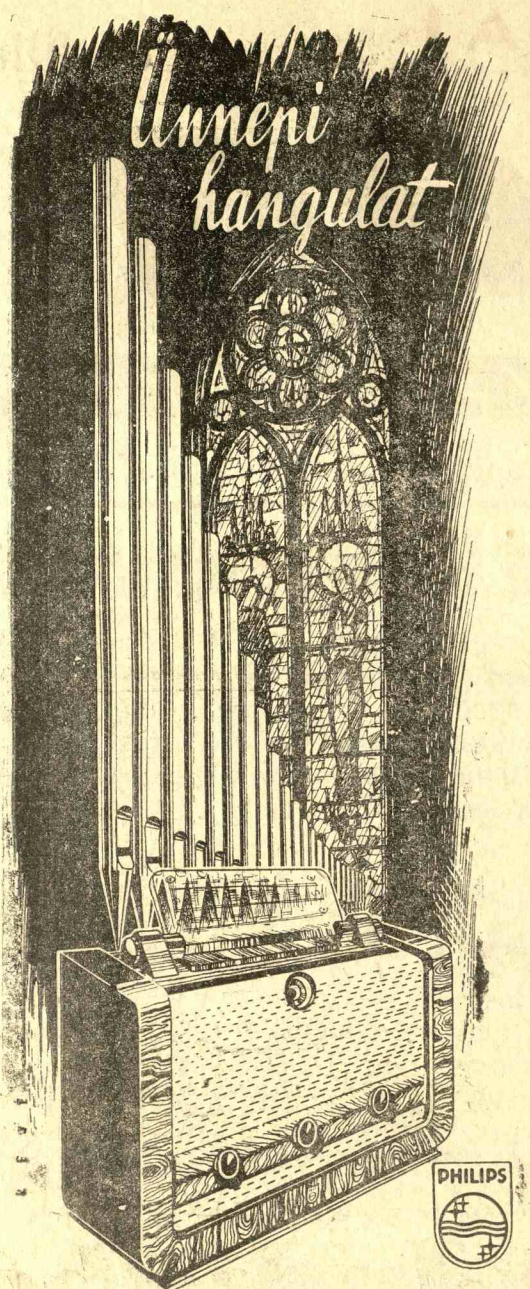
A szárazföldi harcterek jelentőségének kérdése kapcsán a tegnap esti római lapok azt a megállapítást teszik, hogy Oroszország támadás szempontjából már nem veszedelmes. A Szovjet magától ki fog mulni, ha a tengely eltalálja az angolszászok Achilles-sarkát. Ez a tenger problémája. A

küzdelmek sorsát az dönti el, hogy a tengely lehetetlenné teszi az angolszász utánpótlást. Angliában olyan hivatalos nyilatkozat látott napvilágot, mely szerint már képtelenek az eddig elsüllyesztett hajóik felét is pótolni. Ez beismerése annak, hogy a tengely taktikája jó — mondja Róma.

Magyar csapatok is részt vesznek a donmenti német ellentámadásokban

A párizsi lapok kiemelve közölnek egy hirt, mely szerint a németek donmenti ellentámadásaiban a magyar csapatok is részt vesznek. A Don és a Volga között folyik a német ellentámadás. Ezen a szakaszon nagy légicsaták folynak. A magyar repülők is ott vannak. Tegnap 90 orosz gépet lőttek le. November 26 a

óta 12 ezer orosz gépet pusztítottak el. Az elvesztett német gépek száma ezer. — Észak-Afrikában a tuniszi oldalon csak járőrharcok folynak. A német csapatok az amerikaiaktól szákmányolt harcikocsikat használják.

PHILIPS RÁDIO

Rádió-műsor

SZOMBAT december 19.

2. Portis Jenő és cigányzenekara muzsikál. 3.20 Operarészletek. 5. Radics Gábor jazz-együttese játszik. 5.30 Kürthy György csevegése. 5.45 Fellegi Teri énekel. 6. Ignác Rózsa elbeszélése. 6.20 Spanyol hanglemezek. 7.05 Hangképek innen onnan. 7.30 Károlyi Gyula zongorázik. 7.55 Dayka Margit csevegése. 8.05 Tánczene. 8.40 A színész nem ember. Játék egy felvonásban. 9.10 Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál. 10.10 Ki mit szeret. 11. A Rádiózenekar műsorából.

VASÁRNASZOMBAT december 20.

7.30 Fohász. 8.15 Hírek. 8.30 Összefoglaló beszéd. 10. Egyházi ének és szent beszéd. 11.15 Evangélikus istentisztelet. 12.15 Leventeműsor. 1. Táth László előadása. 1.15 A Légió fuvózenekara. 3.45 Beszék-zene. 4.30 Hírek. 5. A XII. Honvéd kivánsághangverseny. 6.50 Hírek. 8. Akiket mindig szívesen halgatunk. 8.10 Mindenből mindenkinek. 9.40 Hírek sporteredmények. 10.15 Szórakoztató zene. 11.10 Gécsy Barnabás zenekarának műsorából.

Aufnorthoz
nagymennyiségű
karácsonyfa
érkezett. Rendkívüli
olcsó árak!

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtetett halottunk, **Flora Gabriella** temetésén oly nagyszámban megjelentek és részvételükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek ezúton mond hálás köszönetet a gyászoló család.

Mindenki katona

A ma háborújában mindenki résztvesz, mindenki katona: a honvéd és a polgár, a harctéren küzdő és az itthon dolgozó, a férfi és a nő egyaránt. A férfi fegyverrel kezében küzd a haza határaiért, de a nőre nagy és komoly feladat hárul: helyettesítenie kell azokat a férfiakat, akiket a műhelyekből, a gyárakból és az irodákból elszólított a munkánál is nagyobb kötelesség. A honvédelmi törvény lehetőséget nyújt arra, hogy elrendeljék a nők kötelező honvédelmi munkaszolgálatát és így töltsék be az üresen maradt munkahelyeket. Eddig azonban nem került sor a kötelező női honvédelmi munkaszolgálat bevezetésére, hanem önkéntes jelentkezés alapján kezdődött meg a női munkaerők toborzása, nyilvántartásba vétele és részbeni munkába állítása.

Az önkéntes női munkaerők toborzása egyre szélesebb körben indult meg ország-szerte. A Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet propaganda osztályának országos vezetője, báró Karg Györgyné a napokban sajtófogadáson ismertette a most Budapesten meginduló toborzó munkát és Sturm Dénes m. kir. ezredes, országos felügyelő külön hangsúlyozta azokat a körülményeket, amelyeket a toborzást végző hölgyeknek munkájuk során figyelembe kell venniük. A Nőhm. hölgyei a legközelebbi napokban megindulnak és sorra járják a budapesti lakóházakat, mindenkit felkeresnek, feljegyzik az önként jelentkezők adatait és megadják a szükséges felvilágosításokat. Ezt a nehéz és felelősségteljes honvédelmi szempontból annyira fontos munkát önzetlennül és önként vállalták, a Nőhm. megbízott hölgyei, akik a múlt szombaton tettek esküt ünnepélyes külsőségek között a budapesti Ujvárosházán. Az esküt tett toborzó hölgyekhez Sturm Dénes m. kir. ezredes, Országos Felügyelő intézett beszédet. Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter

felesége, az Egyesült Női Tábor Országos elnöke meleg hangon emlékezett meg a magyar asszonyok kötelességvállalásáról.

Sturm Dénes m. kir. ezredes, a Nőhm Országos Felügyelője különben hétfőn este 7 óra 50 perckor rádióbeszédet intézett a magyar nőkhez, amelyben hangsúlyozta azokat a nagyfontosságú hazafias feladatokat, amelyek a most dúló háború folyamán rájuk várnak. A hazának a polgári munka arcvonalán sok női munkaerőre van szüksége — mondotta többek között az Országos Felügyelő — mert a férfi munkaerőt helyettesíteni kell. A háború kedvező beféjezésének a termelés zavartalan folytonossága, ugyanolyan előfeltétele, mint a fegyveres döntés. A magyar honvédelmi törvény felhatalmazza a kormányt, hogy háború idején minden 14—70 év közötti férfit vagy nőt munkaszolgálatra kötelezzon. A nőket kötelezhetik tehát a honvédelmi munkára, azonban erre mindeddig nem került sor, hanem sajátos magyar elgondolás és szervezési elvek szerint kezdődött meg a női munkaerők toborzása!

A toborzás most indult meg. Az eredmény jelentős, de még nagyon sok jelentkezőre van szükség. Budapesten a napokban a Nőhm. toborzó hölgyei sorra járják a lakóházakat, mindenkit felkeresnek. Önzetlennül, önként vállalták a fontos, felelősségteljes munkát ezek a hölgyek, akiknek sorraiban ott látjuk a legelőkelőbb társadalmi osztályok képviselőit, mint a szerényebb sorsúakat. Nincs közöttük más különbség mint a hazáért végzett munkában elért teljesítmény. Magyarországon most kel életre az a nagy női sereg — fejezte be beszédét Sturm ezredes, — amelyre a XX. század háborújában döntően fontos hivatás vár. A totális háború első, polgári erőtartálékának megszervezése vette ezzel a toborzással kezdetét.

Szalonta 121 hadicsaládja holnap délelőtt ajándékot kap

Jelentette a „Nagyszalontai Az Ujság”, hogy holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor a Vigadó nagytermében az Egyesült Női Tábor karácsony-ünnepet rendez a mostani háború hadiözvegyei és hadigondozottjai számára. Dr. Hadady Imréné, a Tábor elnöke a Karácsony-ünnep rendezéséről szóló közleményében az ünnepségre úgy a város társadalmát, mint pedig a hivatalos vezetőit meghívta. Az ünnepség előkészületeiről most munkatársunk a következőket jelenti:

A Női Tábor hölgyei, élükön a polgármesternével a városháza tanácstermében készítik a karácsonyi csomagokat. Élelmiszert, ruhaneműket, játékokat raknak egy-

más mellé. Minden csomagra rákerül leendő tulajdonosának a neve. Összesen 121 csomag készül, ami annyit jelent, hogy Szalontának 121 családja van, melyek hozzátartozói résztvesznek a háborúban. Nyolc azoknak a családoknak a száma, melyeknek hozzátartozója hősi halált halt a harctéren. Ezek a családok fekete, gyászruhaanyagot kapnak. A többiek közt más, különféle színű ruhaanyagot osztanak ki, műrostmenteseket. A 121 család között kiosztásra kerül 50 mázsa fa és 6 mázsa szén is. Sajátkészítésű szaloncukrok is lesznek a csomagokban. A kiosztásra kerülő ajándékok értéke mintegy 2000 pengő tesz ki.

Leventéink karácsonyi kalákája

A „Nagyszalontai Az Ujság” f. hó 9-ki számában már ismertette azt a nagyszabású és nemescélú akciót, melynek keretén belül a hadbavonultak és hozzátartozói lesznek az idei karácsony alkalmával megajándékozva.

Ugyan e számban felkérte a Leventeegyesület a város lakosságát, hogy a leventék által eladásra széthordott „Szebb Jövő” c. lap és emléktárgyakat minden magyar családnak megvenni szíveskedjék. Most megjött

az ujság és az emléktárgyak, ezzel kapcsolatban a Leventeegyesület most újlag felkéri a város nagyjérdemű lakosságát, ne zárkózzon el a vétel elől, tudva azt, hogy ezzel a hadbavonultak és hozzátartozóiknak tesszük ez idei karácsonyt kedvessé és emlékeztetessé.

60 a „Nagyszalontai Az Ujság” telefonszáma.

Kis hírek

„Óceánrepülő“ francia ruhamodell

Vichy. Costes és Bellonte francia repülő tizenkét évvel ezelőtt véghezvitt bravuros óceánrepülésük alkalmával reklám céljából az egyik neves párizsi szalon modelljét is magukkal vitték New-Yorkba. A modellt, melynek érkezését Amerikában már hetekkel előbb beharangozták, óriási izgalommal várta egész New-York. Őles plakátok és az összes újságok valósággal bömöltek: „Csak tegnapelőtt tervezte egy híres párizsi modelltervező, tegnap elkészítették, ma pedig már New-Yorkba érkezik!” A megérkezést követő napon már ezerszámra lemásolták a legújabb párizsi modellt, melyhez hasonló „ujat” még eddig New-Yorkban soha sem adtak el. A jó newyorklak valósággal megostromolták az áruházakat. A híres newyorki Courtier cég főnöke, ennek a pompás reklámüzletnek a kidolgozója, hálája jeléül Costesnek — Belonte nőtlen ember volt — felesége részére tíz pompás toalettet ajánlkozott. Hét év múlva, amikor egy alkalommal Courtier régebbi üzleti könyvében lapozgatott, rábukkant a Costesnek ajánlkozott tíz toalett még mindig nyitott tételére. Az elmúlt hét esztendő ugylátszik elegendő volt ahhoz, hogy elfeledtesse a cég főnökével annak a szolgálatnak a nagyságát, amelyet a bátor repülő annakidején cégének tett, mert csak így történhetett meg, hogy az egykori gálans főnök nyomban fizetési meghagyást küldött Costesné asszonynak és a hét évvel ezelőtti „szállított” ruháknak azonnali kiegyenlítését követelte. Costesné természetesen megtagadta a fizetést. Az ügy perre került. A párizsi bíróság Costeséket marasztalta el. A volt repülő azonban megfelelt az ítéletet. Hosszadalmas huza-vona után most hoztak döntést az érdekes perben. A felelővíteli bíróság Bellonte kihallgatása után az elsőfoku ítéletet megváltoztatta és a hálátlan Courtiert jogerősen elutasította követelésével.

Fiatalok tengerirablók

Riga. A rigai rendőrséget nem minden napi eset foglalkoztatja. Az ügy főszereplői három 13—16 éves fiatalember. A közelmúltban történt, hogy a hainissi halászhajók egy szép napon a parttól nem messze zátonyra futott jachtot vettek észre. A jacht utasai a fent említett három fiatalember uszva igyekezett a partot elérni. A parton már a helyi rendőrség közegei várakoztak, akik érthető okból igen kíváncsiak voltak a »szerencsétlenség« körülményeire. A vállalatnál hamarosan kiderült a tényállás. A fiatalember a Dünán »zsákmányolt« magán-jachtal akartak nekivágni a végtelen tengernek abból a célból, hogy az egykori kalózszerencsétlenségüket ismét életrekeltsék. A Dünán lefele még jól mentek a dolgok, a nyílt tengerre érve azonban kiderült, hogy a három újdonsült tengerirabló navigációs tudománya a viharos tenger követelményeinek nem felelt meg. A »katasztrófához« még az ifjú kalózszerencsétlenség vevő heves tengeri betegség is hozzájárult, amely teljesen megbénította cselekvőképességüket. Ilyen körülmények között a kis kalandoroknak nem maradt más választásuk, minthogy a hainissi partokon zátonyra fussanak. Egyelőre a rigai rendőrségen várják további sorukat.

Mandzsukóban 300 kilométeres csatorna építését tervezik

Tokió. A mandzsukói kormány nagyjelentőségű csatorna építését vette tervbe. A Sungari és Liau-ho folyókat összekötő 300 kilométeres csatorna megépítéséről van szó. A csatorna megvalósulása esetén Mandzsukó három legnagyobb folyama, a Sungari, a Liau-ho és Nouni pompás vízfut-hálózatot képezne és rendkívüli mértékben fejleszthetné Mandzsukó folyami hajózását. Ugyanakkor azonban az új csatorna a folyók szabályozását is jelentősen elősegítené és megakadályozná a gyakori árvizeket, végül óriási, eddig teljesen terméketlen területek öntözéséről is gondoskodna.

Földlökés-hullámok, melyek több ízben körülfutották a földet

Jena. A jénai földrengéstani intézet a napokban igen erős földrengést jelzett. A löké-

sek olyan hevesek voltak, hogy hullámai a földgolyót több ízben körülfutották. A földrengés magja az intézet véleménye szerint a Csendes-óceán nyugati vizeinek valamelyik szigetcsoportján lehetett.

Géppisztolyokkal felfegyverkezett orvvadászok

Pozsony. Hónapokig tartó, fáradtságos üldözés után, a napokban sikerült a szlovák csendőrségnek egy Kelet-Szlovákiában, Göllnibánya környékén garázdálkodó 12 tagú orvvadász bandát elfogni. A vadászok, akik valamennyien a lehető legkorszerűbb fegyverekkel, közöttük több a szlovák hadsereg arzenáljából származó géppisztollyal voltak felszerelve, hónapok óta olyan vérengzést vittek véghez Kelet-Szlovákia vadállományában, hogy helyenkint már annak tejes kipusztulásával számolnak. Az elfogott vadászok felett statáriális bíróság fog ítélezni.

A GPU észtországi áldozatainak végleges mérlege

Reval. Észtországnak a bolsevista megszállás alól való felszabadulása első évfordulóján a Központi Hivatal közzétette a bolsevisták által meggyilkoltak és elhurcoltak számát. Ezek szerint az összes áldozatok száma 60.597. Ebből a letartóztatottak száma 2145, az agyonlőtték száma 9847, a mozgósítottaké 35.155, a a mozgósítás ürügye alatt elhurcoltaké 5500, a munkahelyükről elhurcoltak száma 1571, a nyomtalanul eltűnteké pedig 1379.

Stockholm. A „Daily Worker” közlése szerint Angliában a kommunista párt tagjainak száma egymillió. E szerint egy év alatt Angliában a bolsevisták száma megtízszereződött.

Decemberi divatlap ujdonság megérkezett Székely könyvkereskedésbe.

Karácsonyi ünnepet rendeznek a hadigondozottak számára

A mostani háboru hadiözvegyeinek és hadigondozottainak az Egyesült Női Tábor Karácsony-ünnepet rendez folyó hó 20-án, délelőtt 11 órakor a Vigadó nagytermében. Karácsonyfát diszitünk és szeretet-ajándékokat osztunk ki azoknak, akiknek hozzátartozói a fronton teljesítenek katonai szolgálatot. Az Egyesült Női Tábor tagjai, ezzel a kis ünnepséggel is ki akarja mutatni, hogy együtt érez a hadigondozottakkal és örömet szeretne vinni minden hadigondozott otthonába.

Az ajándékokat számozott meghívó ellenében osztjuk ki, hogy zavar ne legyen; ezért mindenkit kérünk, aki meghívót kapott, azt hozza magával.

Az ajándékok kiosztása előtt, hadigondozott gyerek kis karácsonyi játékokat mutatnak be. Mindenkit kérünk, hogy helyét idejében foglalja el.

Az Egyesült Női Tábor ezúton hívja meg a hivatalok vezetőit és a város tásadalmát a Hadi-gondozottak Karácsonyára. Beleptidij nincs és mindenkit szeretettel várunk.

Dr. Hadady Imréné.

Rózsavölgyi és Nádor karácsonyi album Székely könyvesboltban szerzhető be!

Mit hoz a nagyszalontai „Magyar Kultura” karácsonyra?!

Karácsonykor a jó gyermek
Örvend, ha kap képeskönyvet;
Benne van az egész világ,
Erdő, mező, sok szép virág;
Ló, kutya, meg elefánt is,
Majom, oroszlán és tigris.
Lát benne várost és falut,
Galambducos magyar kaput,
Karácsonyi sok ajándék,
Van bőven, ha van jószándék
Megszerezni az örömet,
Amivel jár a szeretet.
Tudjuk hol van a „KULTURA”
Nézzünk csak be oda, újra,
Ha valamit elfeledtünk,
Megtalálja ott a szemünk.
Játékszer minden fajtája:
Huszár kardja, paripája;
Kis leánynak siró baba,
Kék szeme van s arany haja.
Vonat szalad, kocsit huznak.
Van kelete a kis szánnak.
Cserkész utra felszerelés, —
Jó minőség, pompás izlés.
Karácsonyfák ékessége
Választékos nagy bősége.
Asztal disze, hasznos tárgya,
Mind kapható és nem drága.
De ki tudná felsorolni,
Mit lehet ott vásárolni?!

A boltban majd megmutatják,
Keresd fel hát a „KULTURÁT”.
Ott, a Horthy Miklós-uton,
Hol rács van a kirakaton.

FÖLD ELADÁS!

**A gróf Almásy Pál
tulajdonát képező
Sarkad községhez
tartozó és Sarkad-
keresztur községhez
közelfekvő, mintegy
313 kat. hold birtok
Nyékipusztán egy
egészben, vagy
részletekben is
eladó**

Felvilágosítást ad:

Dr. Füredi Ferenc
budapesti ügyvéd, ura-
dalmi jogtanácsos, lakik:
**Budapest IV., Irányi-
utca 27.**

— Szerettel kérem az Egyesült Női
Tábor minden egyes tagját, hogy a 20-án
kiosztandó szeretetsomagokhoz legyen jó
felküldeni szombaton délután 3 órakor kalács-
tészta, cukorka, dió vagy alma hozzájárul-
ását. DR. HADADY IMRÉNÉ.

Hogy a gyermekek jó legyen,
játékát KOMMÁLÓL vegye,
Bocs, ay-utca ötvenhat,
Ott vásárolhat mindennap.

Nyomatott a kiadótulajdonos
Gaál Sándor könyvnyomdájában
Nagyszalontán, Toldi-tér 13. sz. alatt.
Telefon. 60.

Bolsevista hadifoglyok munkában

(Hovéd haditudósító század
Sz. Kovács Imre hadnagy.)

Az elmúlt világháborúban igen nagy
gondot okozott a hadifoglyok foglalkoz-
tatása és elszállásolása. Magyarországnak,
Ausztriának. Németországnak,
Bulgáriának és Törökországnak együtt-
véve nem volt annyi laktanyája, hogy
a hadifoglyoknak megfelelő számú férő-
helyet biztosítsanak. Nyáron ez nem
okozott különösebb problémát, de té-
len szükségessé vált a barakok építé-
se. A foglyok ezekben a baraktábo-
rokban éltek és amikor a háború után
szabadon engedték őket, ezeket a ba-
rakokat szükséglakásokká alakították
át.

Most a hadifoglyokat nem viszik
mind a hátszágba, hanem a meg-
szállott területen foglalkoztatják és
szállásolják el. Azokat a sivár bér-
kaszárnnyakat használják fel fogolytá-
bornak, ahonnan a lakók elmenekültek
a háború elől. A bérkaszárnnyakat tüs-
kés dróttal kerítik körül és őr vigyáz
több száz bolsevista fogolyra.

A foglyok nem élnek tétlenül. A
hadvezetőség gondoskodik számukra
munkaalkalmakról. Az első vonalakban
összeszedett folyokat kihallgatják és
utána hátrakísérik nagyobb táborokba.
Itt megfigyelik őket megbízhatóság és
egészségügyi szempontból. Aki nem
egészséges, azt orvosi kezelés alá
veszik, aki nem megbízható, az to-
vábbra is a tábor lakója marad. A
megbízhatókat azonban nagyszerűen
tudják alkalmazni.

Most például, amikor a kint lévő
csapatok téli szállásáról gondoskod-
nak, egymásután veszik igénybe a fog-
lyok munkáját. Csapattekercs elismer-
vény ellenében igényelhetnek foglyokat,
akik elvégzik mindazokat a munkákat,
melyeket egyébként saját erőikkel
kellene elvégezni. Összebombázott vá-
rosokban a romok eltakarításán dol-
goznak. Gyűjtik és válogatják a geren-
dákat, deszkákat, üvegeket, fedőleme-
zeket. A gerendákat kihordják a téli-
szállásokhoz és ott fedezéket készí-
tenek belőle. Az üvegekkel beüvegezik
azokat az ablakokat, amelyet a bom-
bázás tönkretett. Fedőlemezekkel meg-
rongált tetőket javítják meg. Azt a
gerendát pedig, amelyet építkezésre
nem tudnak felhasználni apróra vágják
és halomra gyűjtik, mert télire igen jó
tüzelőanyag lesz belőle. Ezen a vidé-
ken aránylag kevés az erdő és ha
lenne is, a most kitermelt fát még
nem igen lehetne tüzelésre használni,
mert nem száradna ki eléggé. Az ut-
viszonyok pedig Oroszországban olyan
kedvezőtlenek, hogy szállítással egy-
általán nem lehet megoldani a kér-
dést.

A mezőgazdaságban jártasakat
természetesen a mezőgazdaságban
használják fel. A beérett búzát, árpát,
rozst és zabot kaszával és arató-
géppel a bolsevista foglyok aratták
honvédeink felügyelete mellett. Ahol
cséplőgép nem áll rendelkezésre, ott
a cséplést legtöbb helyen a polgári
lakosság végzi kézi cséppel. A traktó-
rok már mind üzemképesek és meg-
kezdték az őszi szántást is, hogy
vetni tudjanak. Ahol magyar és német
csapatok vannak, ott egy talpalatnyi
földnek sem szabad megműveletlenül
maradni, mert jövőre is szükség lesz
a kenyérre.

A réteket mindenütt lekaszálták
és a szénát is gyűjtik télire, mert itt
nemcsak az emberek, hanem állatok
ellátásáról is kell gondoskodni. Összel
és tavasszal ezen a vidéken olyan fe-

neketlen sár borítja az utakat, hogy
azokon igás állat nélkül a közlekedés
szinte lehetetlen. Meg kell tehát be-
csülni a jó alföldi és dunántúli lovain-
kat is és téli takarmányukról még most
kell gondoskodni.

Vannak olyan foglyok, akik még a
harcok megindulásakor megszöktek és
önként jelentkeztek a magyar csapa-
toknál. Többek között egyszerre 16
motorszerelő szökött meg a bolsevista
hadsergeből és felajánlották szolgálá-
tukat a magyar hadseregnek. Megfi-
gyelés után megállapították, hogy tel-
jesen megbízhatók és most saját szak-
májukban javítóműhelyekben dolgoznak.
Ezek a foglyok már annyira otthon ér-
zik magukat, hogy minden felügyelet
nélkül küldik ki őket a zsákmányolt
hadianyagok bevontatására és még
véletlenül sem szöknék meg. Egyéb-
ként valamennyien kijelentették, hogy
a háború után Magyarországon szeret-
nének letelepedni, mert nekik már elég
volt a bolsevizmusból. Ha valamelyikük
rosszfat tesz a tüzre, azzal fenyegetik
meg, hogy kiviszik a határra és átdob-
ják a bolsevistákhoz. Ettől mindegyik
reszket és még korbáccsal sem lehet
őket visszazavarni. Ezek a szakembe-
rek már látják, hogy mi a különbség a
bolsevista rendszer és a mi rendsze-
rünk között. Rendes étkezést és zsol-
dot kapnak és ha munkájukat elvégzik,
senki sem bántja őket. Ennél jobb
propagandára nincs szükség.

Elől a bolsevista foglyok temetik
a harcok során elesett bajtársaikat.
Rendes sírokat készítenek és minden
sírt kis kereszttel jelölnek meg. Az
egyik hadifogoly elmondotta, hogy a
bolsevista katonák lehetőleg összesze-
dik összes halottjaikat és magukkal
hurcolják a Donig. Ott beledobják a
vizbe és mondják:

— Na, pajtás, uszá! le a Fekete
tengerre.

Vannak olyan hadifoglyok is, akik
különös érdemeket szereznek maguk-
nak, ezeket nyomban szabadon bocsájt-
ják. Legutóbb az egyik hadifogoly vál-
lalkozott egy feladat végrehajtására.
Egy hírszerzőnkellett kellett menni a
tulsó oldalra, hol bizonyos beérkezett
híryananyagokat kellett ellenőrizni. A fo-
goly vállalkozott a kalauz szerepére.
Feladatát kiválóan látta el és amikor
visszajött, a magyar parancsnokság
három nyelven kiállított igazolvánnyal
látta el, amelyben feltüntették, hogy
megbízható magatartásával különleges
szolgálatokat tett a szövetséges had-
seregeknek és minden további nélkül
szabadonbocsájtották.

Nem is kell mondanunk, hogy az
orosz hadifoglyot milyen leírhatatlan
öröm fogta el, amikor megtudta, hogy
most már szabad. Most már mehet
feleségéhez és gyermekeihez, akik
néhány száz kilométerrel hátrább lak-
nak. Fogly barátunk nem tudott eléggé
hálálkodni a magyar hadvezetőségnek
ezért a nemes gesztusáért és örömtől
ragyogó arccal indult el. Alig tett
három-négy lépést a meghatottságtól
csak úgy ömlöttek könnyei.

Igy élnek az orosz hadifoglyok az
arcvonalak mögött.

FERENCJÓZSEF
KESERÜVIZ

A MAI NAP

A HŐMÉRSÉKLET

reggel 7 órakor + 6 délután + 13 fok volt

Holnap: Vasárnap

December

20

Kat. Timót vt.
Prot. Teofil

KÖRÖSI ETUSKA

és
BIRÓ LAJOS

vasárnap, folyó hó 20-án déli fél 12 órakor tartják esküvőjüket a helybeli református templomban, melyre rokonokat, ösmerőseiket és jóbarátokat ezuton hívják meg. (Minden külön értesítéshelyett)

— Az állami népiskola Ifj. Vöröskereszt Egyesület megalakításának fogadalmatétele ünnepélyes keretek között folyó hó 20-án délután fél 3 órai kezdettel a Vigadóban lesz megtartva. A gyermekek szindarabjaikban előadják, mi a célja a Vöröskeresztnek és hogyan lehet azt végrehajtani. Belépődíj tetszés szerint.

— Orvosi hír. Dr. Tardos György rendeléseit újra megkezdte.

— A Vöröskereszt javára adakozott: Soós Rózsika 10, Molnár István 2, Molnár Mihály 2, Mikó Pál 2, Hamza Sándor 1, L. Nagy István 50, Jámbor János Arany-u. 10 pengőt. Megyeri és Zsírka-cég 50 pengő lefizetése mellett alapító tagul felvett. Kövessük e nemes cselekedetét. Érezzük át, hogy felelősek vagyunk mindannyian a magyar jövővel szemben és adakozunk jó szívet.

— Új emlékbélyeget ad ki a posta. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter Szent László király születésének kilencszázadik, IV. Béla királynak az 1241. évi tatárjárás pusztítása után az ország újraépítését megkezdő tevékenységének hétszázadik és Nagy Lajos király trónralépésének hatszázadik évfordulója emlékére december 21-én kulturális célokat szolgáló 100 százalékos felárral 6, 8, 12, 20, 24 és 30 filléres címletű postabélyegeket bocsát forgalomba. A bélyegsorozat 250.000 példányban jelenik meg. A teljes sorozat eladási ára 2 pengő, a bélyegek csak sorozatban árusíthatók. A bélyegek bárhova szóló postai küldemények bérmentesítésére december 21-től 1943. június 30-ig postai névértékük erejéig használhatók fel. A bélyegeket a postahivatalok 1943. március 31-ig árusítják.

— Napilapok karácsonyi száma. Kormány endeleit értelmében a lapok karácsonyi száma vidéken a vasárnapi számnál két oldallal lehet nagyobb terjedelmű. Ára két fillérrel több a vasárnapi számnál.

— Az elsötétítés miatt délután tartják meg Olaszországban a karácsonyi éjféli misét. Rómából jelentik: A Città del Vaticano-ból (Vatikánváros) nyert értesülés szerint az általános helyzetre való tekintettel az idén is érvényben maradnak azok a rendelkezések, amelyeket a Szentatya 1940. december 1-én „motu proprio”-jában kiadott. Ezek szerint a karácsonyi éjféli misét az idén is, mint tavaly, az elsötétítés miatt, amely jelenleg Rómában délután félhatkor kezdődik, éjféli helyett karácsony vigiliájának délutánján mondják el a templomokban, olyan időpontban való kezdettel, hogy elsötétítésre végetérjen.

Napokon belül kielégítővé válik Szalonta faellátása

A fafrontról jó hírt közölhetünk. A Szalontára érkezett jelentések szerint öt különböző helyen megindult a város részére küldendő fa berakása. Ez azt jelenti, hogy nap mint nap lesz faérkezés Szalontán és a közönség így megkapja a szükséges famennyiséget.

Eddig az volt a helyzet, hogy csak egy cég fát indítottak utba Szalonta felé s bizony emiatt sokszor napokon keresztül egyetlen hasáb fa sem érkezett városunkba. Azért volt ez így, mert egyetlen helyen, a különböző, más városok cégei és egy szalontai fakereskedő között elosztott vagyonok száma nem volt elegendő ahhoz, hogy Szalonta szükséglete fedezhető legyen abból a famennyiségből, amely így Szalontára kerülhetett. Most már öt különböző helyen kerül sor Szalontára, amiért is remélhető, hogy napokon belül kielégítővé válik a város faellátása.

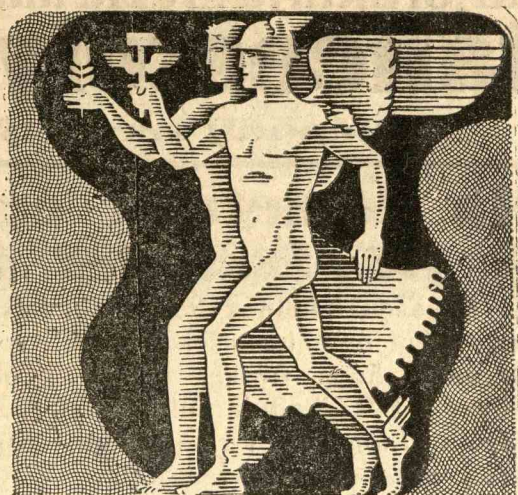
Közszemlén a közmunkaösszeírás

A városi adóhivatal az 1943. évre szóló közmunka összeírást 1942. december 21-től december 30-ig terjedő 10 napig a városi adóhivatalban közszemlére kitette. Az érdekeltek, a közszemle ideje alatt, a saját és mások adóalapjai ellen felszólalással illetve észrevétellel élhetnek.

A Tábla az élesdi erdő ügyében alaki hibák kiküszöbölésére szólította fel gróf Zichynét

Az élesdi erdő ügyében mint azt, előre jeleztük, a Tábla tegnap tárgyalást tartott. Az ügyet érdemben nem tárgyalta. Annyi történt, hogy a felelősi fórum a törvényszék által észre nem vett alaki hibák kiküszöbölésére hívta fel a felperest, gróf Zichy Rafaelnét.

A szóbanforgó alaki hibák megszüntetése hosszú időt fog igénybe venni. Arról van például szó, hogy igazolni kell, vajjon az alperesek közül kettő, Jacob Szalvator és Jacob Romulusz doktor-e, vagy sem. A felperes beadványában egyikükről mint doktorról beszél s viszont a telekkönyvi kivonatban ez a Jacob nem doktor. A másik Jacob esete éppen ennek az ellenkezője. Ez a felperes beadványában nem doktor s viszont a telekkönyvi kivonat ennek ismeri. Itéletet a kérdés tisztázása nélkül nem lehet hozni, mert a végén még kiderül, hogy nemlétező egyéneket marasztalnak el. Az igazolásnak helyhatósági bizonyítvánnyal kell megtörténnie. Miután a Jacobok Romániában élnek, a felperesnek ezt az iratot most onnan kell beszereznie. Még egy másik kérdés tisztázása is fontos. A felperes beadványa ugyanis azt a bejelentést tette, hogy az alperesek közül kettő, mégpedig Jacob Szalvator és Jacob Samuel meghalt. A törvényszék örököseik védelmére

VALÓDI- VAGY PÓTANYAGOK?

A Budapesti Nemzetközi Vásár ezévi szenzációja volt a többféle új szintetikus rostanyag. Ezek a legjobb gyapjúanyagot helyettesítik, de éppen olyan kevésbé szolgáltak rá a pótanyag megjelölésre, mint például a mesterséges gumi, a modern műgyanták vagy a közismert malátakávé. A műszaki tudomány e büszkeségei új és értékes tulajdonságokat testesítenek meg és mint önálló, nagyrészt gyártmányok állják meg helyüket. Ugyanez bátran elmondható a Franck cikóriakávéról is, amelyet több mint 100 éve használnak mint fűszert, de amely tejjel keverve önállóan is egyik legjobb, nemes zamatanyagot tartalmazó reggelinket és uzsonnákat adja.

Franck
cikóriakávé

ügygondnokot nevezett ki, ám a Tábla most annak tisztázását rendelte el, vajjon a két alperes valóban elhunyt-e. Gróf Zichy Rafaelnének a haláleset felvételeket kell beszereznie. Ezt is Romániából kell kérnie. Ilyképpen az élesdi erdő ügye előreláthatólag hosszabb időre elalszik s előfordulhat az, hogy közben valamelyik más ügy kapcsán tisztázódik a második jóhiszemű vevő sorsa, vajjon az ilyenektől visszerelhető-e valamelyik birtok, amit román időkben a kényszerhelyzetet kihasználó egyénektől mások becsületes áron megvettek. Ebben a kérdésben a Kuria hozhat elvi jelentőségű döntést s ha ez megtörténik, Szalonta városának nyert ügye, lesz az élesdi erdő ügyében, amennyiben tudvalevő, hogy Szalonta mint második jóhiszemű vásárló vette meg a Jacoboktól az erdőt.

Terjessze

a
NAGYSZALONTAI
„Az Ujság”-ot

Hölgyek figyelmébe! Női és férfi kalap tisztítását, formálását a legújabb divat szerint vállalom. Kalapok és sapkák raktáron. Özv. Pénzesné Tótfér-Honvéd-utca 2. 10-0

Hajól akarja érezni magát jó zene mellett, jöjjön el a Nemzeti Munkaközpont
táncestélyére f. hó 26-án, karácsony másodnapján
 az OTTHON (iparfestületi székház) helyiségeibe
 Belépődíj személyenként 1 pengő. — Kezdeté délután 5 órakor.

Ma temetnek egy öngyilkossá lett párizsi járt fiatalasszonyt

Kevesen lehetnek Szalontán, akik Nagy Irént nem ismerték. Arról volt nevezetes, hogy évekig Párizsban élt. Onnan a felszabadulás után jött haza s azóta itthon volt, férjhez ment, Kiss Károly asztalos vette feleségül. Kissné az utóbbi időkben nem talált többé célt az életben. Öngyilkosságra határozta el magát. Alttartozsereket vásárolt össze s most, hogy birtokában volt az a mennyiség, amely elé tét kioltja, egy adagban bevette az altatószereket. Ez halálát okozta. Az életunt bucsulevelet hagyott hátra. Miután kétségtelenül megállapítást nyert, hogy életének önmaga, saját elhatározásából vetett véget, a temetési engedélyt a hatóságok kiadták.

Hungária-Mozgóban ma este 7 órakor, vasárnap 3-5-7 órakor

Dr Kovács István

Magyar sors, magyar élet, magyar problémák. Nemcsak névleg, de lényegében is magyar film. Legjobb szereplők: Páger—Simor—Tóth—Rajnay—Vaszary stb.

Az első világháború rokkantjainak segélyezési iratai visszakerültek Szalontára

Nagyszalonta város levéltára értékes és várostörténeti jelentőségű anyaggal gazdagodott. H. Fekete Péter, a szalontai Polgári Leányiskolának volt igazgatója, titkára volt az özv. Ercey Ernőné urnő elnöklete alatt állott Nagyszalontai Rokkant Katonák Segélyező Bizottságának, mely mindjárt az elmúlt háború elején megkezdte működését s talán első volt az egész országban a hasonló célú egyesületek között. H. Fekete Péter ennek irattárát az utókor számára, hogy megmentse, magával vitte repatriálásakor Hajduböszörménybe s most onnan juttatta vissza a polgármesteri hivatalnak a megmentett iratokat. Az iratok bizonyítéko-

kat tartalmaznak az elmúlt háború rokkantjainak rokkantsági fokáról is s így sokan hasznát fogják látni az iratok visszakerülésének. Mindenesetre dicsőséggel könyvelhetjük el, hogy városunk lelkes urnői s a minden nemes ügyben buzgalommal tevékenykedő H. Fekete Péter városunkból indították el elsőnek akkoriban a rokkantgondozás áldásos ügyét.

Énekes- és ima könyvek, képes- és mesés könyvek, gyermekjátékok, ajándék-tárgyak, képes levelezőlapok legnagyobb választékban
T. Balognál kaphatók.

A gyermekek vallásáról

Ujból közöljük a közönséggel, hogy a felekezethez tartoznak, vagy felekezeten kívüliek, a szülők 1942 december 31-ig az anyakönyvi hivatalban megállapíthatják. Ha ezen megállapítást elmulasztják, a gyermekek vallását az árvaszék hivatalból fogja megállapítani.

Ezen rendelkezések vonatkoznak az Ó-Romániában kötött házasságokra és az ott született gyermekek vallására is.

Uj rendszert terveznek a szappanellátásban

A szappanellátás tekintetében — mint illetékes tényezők kijelentették — aligha várható rosszabbodás. Előrelátásból a közellátási miniszter utasította a szappan- és mosószerelőállító üzemeket, hogy december 1-től kezdődően mosószappan termelésük 30 százalékat, pipere- és borotvaszappan-, valamint mosószertermelésük 50 százalékat tartálköljék. Ezekből a tartalékokból kizárólag a szappanellátás miniszteri biztosának utasítására eszközölhetnek eladást.

Egyelőre Budapesten próbaképpen, valószínű azonban, hogy januártól kezdve az egész országban új rend lép életbe a szappanellátás tekintetében.

A zökkenők kiküszöbölése céljából a gyárak jórészt közvetlenül a kiskereskedőket szolgálják majd ki a szappanellátás miniszteri beosztása szerint, nehogy egyes gyárakhoz túlzottan sok kiskereskedő rendelése fusson be, míg más gyárak termelését esetleg ne is vegyék igénybe.

Az új elképzelés lényegében a régi rendszer visszaállítása, amely Budapesten már érvényben van próbaképpen. Ez azon az elven épült fel, hogy

a szappangyárak termelésének 80 százalékát közvetlenül kiskereskedő útján juttassák el a fogyasztóhoz és csupán 20 százaléka kerül a kijelölt szappannagykereskedő útján forgalomba.

Ilymódon aztán a szappannagykereskedőknek kevesebb tőkére, tárolási helyre stb. van szüksége és a szappanellátás jórészt kikerül az ő kezükből.

Törvényhatósági és megyei városokban ugyancsak ennek az aránynak a betartásáról van szó, tehát az ottani kiskereskedők 80 százalékban szintén közvetlenül a gyártól kapnának árut.

Falusi lakosság szappanellátása tekintetében pedig a kidolgozott tervezet szerint maradéktalanul érvényesülne a közvetlen rendszer, vagyis a falusi szappankereskedők kizárólag a gyártól kapnának árut.

Eladó egy jókarban levő kis, erős lemezből készült kályha. Főzni is lehet rajta. Keskeny-utca 6. sz.

Szenzációs a mozidarab

Tegnap este óta a mozi a „Dr Kovács István” című filmet tartja műsorán. Ez biztos, de hogy meddig, az bizonytalan. A magyar filmeknek ez a leghatalmasabbika ugyanis Szalontán is szenzációsan hatott s bizony előfordulhat, hogy napokon keresztül feltárat vonz a nézőtérre s a műsoron tartás szokásos ideje nem fogja megengedni, hogy mindenki megnézhesse azt. Ezért föltehetjük, hogy ez a darab a szokásos időn túl is műsoron marad, de mert efelől senki sem biztos még, mindenki még ma és holnap igyekszik a darabot megnézni, melyről csak annyit mondunk, hogy mindenkinek meg kell néznie.

Apróhirdetések

Eladó hosszú télikabát. Mussolini-ut 2-2.
 23. sz.
 Kiadó szoba, konyha, kamara. Bocskai-utca 9 2-2
 Eladó 6 hektóliter bor 50 literenként is. Győri Jakab-utca 2. 4-4
 Rózsa-utca 10 sz. ház olcsón eladó. Értkezni Hitler Adolf-ut 22. 3-3
 Sővári csemege alma 1 kg. 1.80 és 2 pengő. Reichnál, Toldi-utca. 3-7
 Eladó Hétvezér-utca 35. számú ház. Értkezni Bethlen-utca 24/a. 3-3
 Eladó egy teljesen jó állapotban lévő modern gyermek sportkocsi. Gömbös Gyula-ut 96. sz. alatt. 3-3
 Jömegjelenésű férfiak és nők napi 8-10 pengőt kereshetnek. Jelentkezni vasárnap délelőtt. Bethlen-utca 2.
 Kiadó egy szoba, konyha Jókai-utca 9. U. o. 200 liter bor eladó.
 Fiatal, gyermekszerető cseléd lány jó fizetéssel felvétetik. Aba-utca 6.
 Bejáró leány vagy nő felvétetik. Kossuth Lajos-utca 14. Kuthy.
 Eladó sürgősen fűrészmotor. Damjanich-utca 25. 1-3
 Harisnya szemfelszedést vállalkoz. Hunyadi-utca 5.
 Eladó sürgősen Honvéd-utca 49. számú ház és házibutorok.
 A 10-es és 15-ös számú bérkocsi joggal és teljes felszereléssel eladó. Értkezni Mussolini-ut 44. 3-3
 Eladó Sziv-utca 1. sz. ház. 2-4

Fájdalomtól megtört szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a felejtethetlen drága halottunk

Kiss Károlyné szül. Nagy Irénke

életének 34-ik évében, házasságának 6-ik hónapjában 17-én, délután 2 órakor váratlanul elhunyt. Drága halottunk földi maradványait folyó hó 19-én, szombaton délután fél 3 órakor a Rákóczi-ut 18. sz. aiatti gyászháztól a ref. templomban tartandó ima után helyezük örök nyugalomra. A gyászoló család.

Emléked szívünkben örökké élni fog!